

Intern retningslinje

En intern retningslinje (IR) sikrer en effektiv og kvalitetsmessig god nok behandling og avgjørelse av UNEs saker ved å gi sentrale og grunnleggende rutiner for saksbehandlingen. En IR godkjennes og revideres av UNEs direktør etter forberedelse av avdeling for for generelle juridiske saker (GJS).

Saksnr. (360°) : 15/00565
Dato : 25.9.2020
Versjon : 03
Ansvarlig : Direktøren
Saksbehandler : Ooy
Nummer : IR-07

Vurderingen av den generelle sikkerhets- situasjonen i et landområde – klagesaksbehandlingen, derunder suspensjon av utreiseplikt og berostillelse

Formål

Å sikre at UNEs vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen i et område skjer etter en formalisert prosess og at avdelingen står bak de råd og den informasjon som gis.

Innhold

1	Fremgangsmåten	3
1.1	Internt varsel	3
1.2	Notat – form og innhold	3
1.3	Varsling av departementet og andre.....	4
1.4	Utsatt iverksetting	4
2	Den enkeltes ansvar i avdelingen	5
2.1.	Avdelingsleder	5
2.2	Landansvarlig.....	5
2.3.	Saksbehandler	5
2.4	Landinfo.....	6

1 Fremgangsmåten

1.1 Internt varsel

I tilfeller hvor det er eller kan bli aktuelt å endre UNEs vurdering av sikkerhetssituasjonen i et område skal den ansvarlige avdelingslederen varsle:

- direktøren
- kommunikasjonsdirektøren
- juridisk fagdirektør
- avdelingsdirektør for GJS
- avdelingsdirektør for nemndlederne
- øvrige avdelingsledere

Det skal skje så tidlig som mulig.

1.2 Notat – form og innhold

Ansvarlig saksavdeling har ansvaret for å utarbeide et notat der følgende forhold vurderes:

- [1] sikkerhetssituasjonen/retursituasjonen i det aktuelle området
- [2] om det er aktuelt å suspendere utreiseplikten
- [3] om det er aktuelt å stille behandlingen av saker i bero for å foreta en nærmere utredning av den sikkerhetsmessige situasjonen

Ved vurderingen av om UNEs vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen i et område bør endres, skal avdelingen redegjøre kort for bl.a.:

- kildegrunnlaget
- om partene i konflikten benytter taktikk/metoder som medfører fare for krenkelse av grunnleggende menneskerettigheter, herunder umenneskelig behandling eller drap av sivile
- om risikoen for slike hendelser har økt
- om bruken av slik taktikk/metode er utbredt blant partene i konflikten
- om konflikten knytter seg til en begrenset del av landområdet eller om konflikten rammer store deler av landområdet
- hva som ut fra tilgjengelig informasjon kan sies om omfanget av sivile som har blitt drept, skadet eller tvunget til å flykte fra sitt hjemområde

Ved vurderingen av om det er aktuelt å suspendere utreiseplikten skal avdelingen bl.a. kort informere om forhold som:

- asylankomster de siste 2-3 årene
- hvor mange aktuelle saker som er til behandling i UNE
- om mulig hvor mange effektuerbare vedtak som er hos PU
- om det er andre land som har suspendert utreiseplikten til det aktuelle området

Etter utlendingsloven § 33 kan departementet beslutte at saksbehandlingen skal stilles i bero når det foreligger en forventning om snarlig bedring i situasjonen i det området asylsøkere kommer fra. I andre tilfeller kan UNE beslutte berostillelse. Det kan for eksempel være aktuelt dersom situasjonen i det området asylsøkere kommer fra er forverret eller under forverring, og det derfor er ønskelig å se an den videre utviklingen og om situasjonen stabiliserer seg. Dersom avdelingen mener at det er grunnlag for å stille saksbehandlingen av en saksportefølge i bero, gis en kort begrunnelse for anbefalingen.

Ved endringer i landinformasjonen kan det være aktuelt å avvente avgjørelsen av enkeltsaker i påvente av supplerende opplysninger, verifisering eller lignende. Dette er ikke en formell berostillelse, men del av den løpende saksbehandlingen.

Avdelingen skal i notatet gi en anbefaling om hvordan UNE bør informere om en eventuell beslutning om suspensjon av utreiseplikten eller berostillelse. Notatet bør holdes kort og ikke overstige 2-3 sider. Dersom det er nødvendig å redegjøre mer grundig på enkelte punkter, gjøres dette i vedlegg.

Før avdelingen ferdigstiller notatet, kan eventuelle kommentarer innhentes fra andre avdelinger, avdelingsdirektør for nemndlederne, GJS og juridisk fagdirektør med kort frist, dersom dette anses hensiktsmessig. Notatet med eventuelle vedlegg sendes som vedlegg til epost (m/sporendringer) behandles på avdelingsnivå før det legges inn i 360° og sendes direktøren, jf. RB-S-11; "Rutiner for forberedende behandling av generelle saker/notater uten full arbeidsflyt i 360°. Den aktuelle saksavdelingen står ansvarlig for notatet og sender anbefalingen til direktøren.

Notatet skal inneholde en anbefaling om

- at utreiseplikten skal suspenderes og/eller at saksbehandlingen stilles i bero
- å oppheve suspendert utreiseplikt eller berostilt saksbehandling
- hvordan UNE skal informere om berostillelse og/eller suspensjon

Direktøren vurderer om det er behov for ytterligere intern prosess, treffer beslutning og tar samtidig stilling til hvordan UNE skal informere om beslutningen.

1.3 Varsling av departementet og andre

Avdelingen har ansvaret for at departementet blir varslet skriftlig senest tre dager før en eventuell pressemelding om berostillelse eller suspensjon av utreiseplikt blir publisert. Det må redegjøres for bakgrunnen for og konsekvensene av berostillelsen/suspensjonen. Utlendingsdirektoratet, politiet og eventuelle andre samarbeidspartnere skal også orienteres om beslutningen.

1.4 Utsatt iverksetting

En beslutning om suspensjon av **utreiseplikten** innebærer at klager fra det aktuelle land/området inntil videre ikke plikter å rette seg etter utreiseplikten som følger av tidligere vedtak, og at politiet instrueres om ikke å foreta tvangsutsendelser. Beslutningen vil opphøre for den enkelte enten ved en ny generell beslutning av UNEs direktør eller ved at klageren får en ny avgjørelse av UNE som innebærer at klageren plikter å forlate riket.

En beslutning om suspensjon av utreiseplikten kan gis og fornyes for inntil 6 måneder av gangen. Ved hver fornyelse skal det skje en konkret vurdering av behovet for suspensjon.

En beslutning om berostillelse innebærer at UNE midlertidig stanser **saksbehandlingen** av en nærmere angitt gruppe av saker.

Både ved en beslutning om suspensjon og en beslutning om berostillelse må det vurderes om det bør gis utsatt iverksetting i den enkelte sak. Det gis utsatt iverksetting på grunnlag av en konkret vurdering av den enkelte sak og bare der klageren har en anmodning om omgjøring til behandling, jf. [RB-21 Behandling av anmodning om omgjøring av UNEs vedtak](#) pkt. 1.6. Dersom endringene i den generelle sikkerhetssituasjonen tilsier det, kan det i pressemeldingen inntas informasjon om at aktuelle klagere kan fremme en anmodning om omgjøring.

Når suspensjonen av utreiseplikten og/eller berostillelsen oppheves, må det på nytt tas stilling til spørsmålet om utsatt iverksetting.

2 Den enkeltes ansvar i avdelingen

2.1. Avdelingsleder

Avdelingsleder har, når det oppstår forhold som kan medføre endringer i vår vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen i et område, ansvaret for at det utarbeides et notat med sekretariatets vurdering av sikkerhetssituasjonen og retursituasjonen i dette området. Det vil i de fleste tilfellene være naturlig at det er landansvarlig som får oppgaven. Landansvarlig, eller den som får oppgaven, sørger for å innhente synspunkter på berostillelse og/eller suspensjon fra det aktuelle laget, inkludert nemndledere på laget. Bakgrunnsinformasjon, med henvisning til kilder og vurderinger av disse, kan i den forbindelse bestilles fra Landinfo. Avdelingsleder godkjenner notatet før det sendes direktøren, jf. [pkt. 1](#).

Avdelingsleder har også ansvaret for løpende å vurdere om det er behov for å suspendere utreiseplikten og/eller å avvente behandlingen av en gruppe saker i påvente av at generelle landkunnskapsspørsmål blir nærmere utredet, jf. [pkt. 1](#).

2.2 Landansvarlig

Landansvarlig underretter avdelingsleder når han/hun blir klar over forhold som vil kunne medføre en endring i avdelingens vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen i et område. Avdelingslederen klargjør hvordan dette videre skal håndteres i avdelingen.

2.3. Saksbehandler

Saksbehandleren skal rådføre seg med landansvarlig dersom han/hun ser at det ved avgjørelsen av en enkeltsak kan bli aktuelt å endre UNEs vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen i et område, jf. [pkt. 2.2.2](#). Videre skal saksbehandleren rådføre seg med landansvarlig dersom det blir aktuelt for første gang å vurdere den generelle sikkerhetssituasjonen i et område nærmere.

Saksbehandleren skal, i forbindelse med behandlingen av en sak der det er aktuelt å endre UNEs vurdering av den generelle sikkerhetssituasjonen og retursituasjonen i et område, sørge for at UNEs vurdering vedrørende dette innarbeides i merknadene. Kildegrunnlaget for den endrede vurderingen skal fremgå av merknadene.

Saksbehandleren har ansvaret for å orientere nemndleder dersom nye opplysninger om den generelle sikkerhetssituasjonen i et land fremkommer etter at en sak er ferdig forberedt og oversendt nemndleder, slik at nemndleder har best mulig grunnlag for å avgjøre hvilken betydning dette bør få for den videre behandlingen av saken.

2.4 Landinfo

UNE kan anmode en landrådgiver fra Landinfo om å utarbeide skriftlig informasjon med kilder vedrørende den generelle sikkerhetssituasjonen/retursituasjonen i et område. Landansvarlig utformer en anmodning som sendes fra avdelingsleder. I tilfeller hvor man ikke har noen landansvarlig, skal laget sørge for at det utformes en anmodning.

Ingunn-Sofie Aursnes (sign)
direktør